

KlachtenCommissie Onvrijwillige Zorg (KCOZ)

Beslissing inzake de klacht van

<naam klager>

over

Pluryn, <locatiennaam>

DE PROCEDURE

Door <naam: verder ook te noemen: klager> is een klacht ingediend over beperking in zijn bewegingsvrijheid en beperking in het gebruik van communicatiemiddelen in het kader van onvrijwillige zorg. Pluryn (verder ook te noemen: de zorgaanbieder of de verweerder) heeft de klacht op 11 februari 2021 ter behandeling doorgestuurd aan de KlachtenCommissie Onvrijwillige Zorg (hierna korthedshalve aangeduid als de commissie).

De commissie heeft de zorgaanbieder gelegenheid gegeven op de klacht te reageren. Wegens ziekte van verweerders is er enig uitstel gevraagd op de wettelijke en reglementaire termijnen voor afhandeling van de klacht. De commissie heeft daarmee ingestemd en beide partijen daarvan in kennis gesteld. Het verweerschrift met bijlagen heeft de commissie op 1 maart 2021 ontvangen. Partijen hebben kennis genomen van elkaars stukken.

Op 5 maart 2021 heeft de commissie een online zitting gehouden ter bespreking van de klacht. Aan de online zitting namen deel: de klager, bijgestaan door cliëntvertrouwenspersoon (cvp). En namens de zorgaanbieder: (gedragswetenschapper) en (manager zorg).

Het dictum van de uitspraak is op 6 maart 2021 aan partijen medegedeeld.

FEITEN EN OMSTANDIGHEDEN

De commissie gaat op grond van het beschrevene in het klachtschrift en verweer en hetgeen ter zitting naar voren is gekomen uit van de navolgende gebeurtenissen.

Klager is 23 jaar en verblijft met een VG-7 indicatie op een intramurale locatie van Pluryn die in het Wzd-accommodatieregister is opgenomen.

Klager blijkt herhaaldelijk betrokken bij fraudezaken middels het digitale circuit. Zo gebruikt hij namen van andere mensen om rekeningen te openen of spullen te bestellen. Klager heeft meerdere malen te horen gekregen van zijn curator dat hij geen rekeningen mag openen. Desondanks opent hij deze rekeningen bij banken of bij digitale betalingsmogelijkheden (Paypall/Bitcoin). Klager heeft ook een weekend lang zijn pinpas afgegeven aan een ander persoon zodat daar geld op kon worden gestort en weer kon worden gepind. Klager kreeg hiervoor in ruil een kleinigheidje aangeboden. In november 2020 blijkt klager vaak met enkele heren uit Apeldoorn op te trekken en verblijft hij in hun appartement. Op 5 november neemt de politie contact op met de leiding van de instelling omdat klager bedreigd zou worden door een van de betreffende mannen. Klager doet vervolgens aangifte tegen deze mannen. Naar aanleiding van deze aangifte is een woninginval gedaan bij een van de betreffende mannen.

De zorgaanbieder heeft daarop een faseplan gemaakt omvattende een op geleide van het gedrag van klager verder uitbreidende vrijheden in het gebruik van internet en de mogelijkheid om buiten de instelling te verblijven.

Klager vindt dat de beperkingen ten onrechte zijn opgelegd en te lang duren. Hij stelt dat hij slachtoffer is van ID fraude. Klager heeft geen contact meer met de personen die hem in november hebben bedreigd en hij verwacht dat hij ze niet meer zal tegenkomen. Op de lijst met incidenten die bij het verweerschrift gevoegd is, staan volgens klager veel zaken die niet kloppen. Bijvoorbeeld dat klager recent weer een bankpas heeft aangevraagd was met toestemming van zijn curator. Klager voelt zich vaak uitgedaagd door de begeleiding. Klager stelt dat ze hem wel intensiever mogen controleren bij internetgebruik zodat ze kunnen zien dat hij geen verkeerde dingen (meer) doet en dan kunnen de beperkingen opgeheven worden.

De klachtbrief bevat drie onderdelen:

- onvrijwillige zorg door beperking in bewegingsvrijheid
- onvrijwillige zorg door beperking in het gebruik van communicatiemiddelen die toegang geven tot internet
- het (niet/onvoldoende) bijhouden van het dossier.

Het laatste klachtonderdeel over het (niet/onvoldoende) bijhouden van het dossier, heeft klager ter zitting ingetrokken zodat de commissie daar geen uitspraak over zal doen.

Verweerders verklaren, zakelijk en verkort weergegeven, dat bij herhaling is gebleken dat klager wanneer hij niet beperkt en/of gecontroleerd wordt, hij zichzelf en anderen ernstige schade toebrengt en/of een aanmerkelijk risico daarop veroorzaakt. Sinds de beperking vanaf november is er meer rust en is klager beter in contact en gezelliger aanwezig. Klager is erg gericht op hoe hij makkelijk aan geld kan komen. De begeleiders leggen steeds opnieuw aan hem uit wat de (schadelijke) consequenties van bepaald handelen zijn maar tot nog toe is klager zeer beperkt leerbaar hierin. Zonder beperkingen en controles veroorzaakt klager schulden maar ook betreft hij anderen in financiële malversaties en hij komt in criminele circuits terecht. In november raakte hij betrokken bij vuurwapenhandel en werd vervolgens zelf bedreigd met een vuurwapen.

Toetsing:

Op grond van artikel 9 Wzd kan de zorgaanbieder tot de conclusie komen dat het zorgplan niet voldoet aan de zorgbehoefte van de patiënt waardoor er een ernstig nadeel kan ontstaan. De zorgverantwoordelijke overlegt met ten minste één deskundige van een andere discipline dan zijn eigen discipline over het ernstig nadeel, de oorzaak daarvan en welke mogelijkheden van onvrijwillige zorg geëigend en passend zijn om dit nadeel op te heffen. De vormen van onvrijwillige zorg zijn opgenomen in artikel 2 Wzd. De onvrijwillige zorg moet vervolgens opgenomen worden in het zorgplan en niet verder gaan dan noodzakelijk om het nadeel op te heffen.

BEOORDELING

De commissie overweegt het volgende.

Hoewel klager het niet eens is met de omschrijving van de zorgaanbieder van de gebeurtenissen acht de commissie het aannemelijk dat het door verweerders omschreven gedrag bij klager inderdaad aanwezig is. Zeker nu er niet weersproken een melding is gedaan door de politie bij de zorgaanbieder van fraude en klager aangifte heeft gedaan tegen de betreffende personen. De commissie acht het ook aannemelijk dat klager niet goed kan overzien wat de gevolgen zijn van zijn handelen. In de opvattingen van de commissie is klager niet alleen dader maar vooral ook slachtoffer. Daarmee is het voor de commissie voldoende duidelijk dat hier een ernstig nadeel optreedt, niet alleen voor klager maar ook voor de gedupeerden van de fraude.

De commissie oordeelt dat de vormen van onvrijwillige zorg, beperking van internet en beperking van de bewegingsvrijheid, door de zorgaanbieder conform de Wzd worden uitgevoerd. De Wzd-functionaris is betrokken en het uitgevoerde beleid wordt regelmatig geëvalueerd. De beperkingen, controles en het toezicht zijn naar oordeel van de commissie

doelmatig gebleken en zijn proportioneel; een curatele alleen kan hierin onvoldoende bescherming bieden.

Het is de commissie tevens gebleken dat klager begrijpt hoe het gehanteerde faseringssysteem werkt, welke gevolgen bepaald gedrag heeft, en wat er nodig is om naar een volgende fase te mogen.

De commissie zal de klacht om vorenstaande redenen ongegrond verklaren.

UITSPRAAK

De commissie verklaart de klacht over onvrijwillige zorg, te weten beperking van de bewegingsvrijheid en beperking in het gebruik van communicatiemiddelen: ongegrond.

RECHTSMIDDEL

Partijen kunnen, binnen zes weken na de dag waarop de commissie deze beslissing aan partijen heeft medegedeeld (dat wil zeggen: binnen zes weken na de dag waarop partijen gemeld is dat zij deze beslissing kunnen downloaden van het netwerk van de KCOZ), een verzoekschrift indienen bij de rechter ter verkrijging van een beslissing over de klacht (zie artikel 56c Wet zorg en dwang).

Deze uitspraak is vastgesteld op 12 maart 2021 door de voorzitter van de KlachtenCommissie Onvrijwillige Zorg, de heer mr. J.A. Heeren, en de leden de heer mr. H.J.M. Steen (jurist/waarnemend voorzitter) en mevrouw drs. G.C. Klein (lid /orthopedagoog-generalist).

mr. J.A. Heeren,
voorzitter

Dit is de geanonimiseerde versie van een uitspraak van de KCOZ. Conform artikel 56b, lid 7 Wzd maakt de KCOZ haar uitspraken openbaar 'in zodanige vorm dat deze niet tot personen herleidbaar zijn, behoudens voor zover het de zorgaanbieder betreft'. De KCOZ maakt haar uitspraken openbaar door deze op de website van de KCOZ te publiceren.